

Hrvatski restauratorski zavod donosi u trinaestom broju časopisa „Portal“, svojoj godišnjoj znanstveno-stručnoj publikaciji, zanimljive znanstvene i stručne tekstove posvećene temama zaštite nepokretne i pokretne kulturne baštine.

Marta Budicin Munišević, Sandra Juranić, Domagoj Mudronja i Daniela Ratkajec pišu o pristupu restauriranju japanskih predmeta od drveta i papira.

Svrha ovog članka predstavljanje je konzervatorsko-restauratorskih

Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu

NOVI PRILOZI POZNAVANJU POVIJESNOG NASLJEĐA I KULTURNIH DOBARA BRODSKOG POSAVLJA

Baština - info

INFORMATIVNO-EDUKATIVNI IZBOR IZ STRUČNIH MATERIJALA ARHIVA MINISTARSTVA KULTURE (568.)

Piše: **Željka Perković**,
 diplomirani inženjer
 arhitekture,
 pročelnica

Hrvatski restauratorski zavod (XI. dio)

Prikazi nekih od ukivo drvoreza autora **Suzukija Harunobua** iz Edo razdoblja i **Kitagawe Utamara**

Lepeza može biti klasična s rebrima ili, kao na slici **Vlahe Bukovca**, **Uchiwa lepeza**

Kolaž **Victora Vasarelyja** naziva „**Barson**“ iz Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu

radova izvedenih na dvama japanskim ukiyo-e drvorezima iz razdoblja Edo (1603. – 1867.) te dvama oslikanim listovima lepeza iz razdoblja Meiji (1868. – 1912.), kao i predstavljanje rezultata mikroskopskih i mikrokemijskih ispitivanja te analiza pigmenta. Riječ je o drvorezima „Ljubavnici“ **Kitagawe Utamara** i „Tsuki“ („Mjesec“) **Suzukija Harunobua** te o dvama oslikanim listovima lepeza na papirnatom nosiocu inv. br. MGR-EW-161 i MGR-EW-170, atribuiranim slikaru **Kawakamiju Togaiju**.

Restaurirane umjetnine specifičnih su karakteristika i složenih izvedbenih tehnika, a predstavljene su u tekstu uz osvrt na autore te pripadajuće umjetničke pravce.

Zanimljiv je i rad **Majde Begić Jarić i Marte Budicin Munišević** s nazivom „Susret s ocem op-arta **Victorom Vasarelyjem** – restauratorska i

povijesno-umjetnička istraživanja te konzervatorsko-restauratorski radovi na kolažu **Barson**“.

Prikazan je rad na obnovi umjetnine koje je autor otac op-arta **Victor Vasarely**, kolaž od papira naziva „**Barson**“ u vlasništvu Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, što je jedini takav primjerak u hrvatskim javnim ustanovama u kulturi.

Kolaž je nastao 1967. godine tehnikom sitotiska na papiru lijepljenom na papirnatu podlogu i potom na lesomit velikih dimenzija, a na njegov su nastanak utjecali onodobni vodeći objektivistički umjetnički i filozofski pravci i spoznaje, pod čijim je utjecajem **Vasarely** stvarao svoja djela.

Kolaž je zatečen vrlo prašnjav i s mnogim oštećenjima po cijeloj površini papirnato nosioca, poput krakelira, rasušenih i odlijepljenih dije-

lova te tragova djelovanja insekata.

Djela optičke umjetnosti podrazumijevaju neometanu percepciju umjetnine koja je u slučaju kolaža „**Barson**“, uslijed nastalih oštećenja, bila onemogućena. Stoga su izvedeni konzervatorsko-restauratorski radovi koji su obuhvatili opsežna istraživanja i brojne probe, a potom i suho čišćenje, podljepljivanje obaju slojeva papirnato nosioca, odstranjivanje tragova insekata te nužni, minimalni retuš. Pripadajući drveni okvir očišćen je od sloja prašine, a manji, nedostajući dio rekonstruiran je istom vrstom drva te završno retuširan. Kako je riječ o optičkoj umjetnosti, dodatno je trebalo paziti da se intervencija retuša minimalno vidi da ne remeti cjelovito sagledavanje umjetnine.

(nastavlja se)